

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН
ГУРВАН ТАЛТ ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ
ТОГТООЛ**

2022 оны 02 сарын 10 о.дор

Дугаар 01

Улаанбаатар хот
Утас: 51-263035

**Салбар хороо болон аймаг,
нийслэлийн хорооны дүрэм батлах тухай**

Хөдөлмөрийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн 15 дугаар зүйлийн 15.8 дах хэсгийг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. "Салбарын хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт хорооны дүрэм"-ийг нэгдүгээр, "Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт хорооны дүрэм"-ийг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Энэхүү дүрмийн дагуу салбарын болон аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт хороог байгуулж ажиллуулахыг салбарын сайд, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, салбарын үйлдвэрчний холбоо, эздийн байгууллагын удирдлагуудад зөвлөсүгэй.

ҮНДЭСНИЙ ХОРООНЫ ДАРГА,
ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН
САЙД

А.АРИУНЗАЯА

МОНГОЛЫН ҮЙЛДВЭРЧНИЙ
ЭВЛЭЛИЙН ХОЛБООНЫ
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

МОНГОЛЫН АЖИЛ ОЛГОГЧ, ЭЗДИЙН
НЭГДСЭН ХОЛБООНЫ ДЭД
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт үндэсний хорооны дугаар тогтоолын хавсралт /

САЛБАРЫН ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ГУРВАН ТАЛТ ХОРООНЫ ДҮРЭМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Салбарын хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт хороо /цаашид “салбар хороо” гэх/ нь тухайн салбарын нийгмийн гурван талт түншлэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлж, салбарын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага, ажилтан, ажил олгогчийн хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах байгууллага хооронд хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудлаар талуудын ашиг сонирхлыг уялдуулах, бодлого боловсруулах, түүнийг хэрэгжүүлэхээр зөвлөлдөх, харилцан ойлголцоход үйл ажиллагаагаа чиглүүлнэ.

1.2. Салбар хороо нь үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын Үндсэн хууль, Олон Улсын хөдөлмөрийн конвенц, Засгийн газрын тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомж, энэ дүрмийг үйл ажиллагаандаа удирдлага болгоно.

1.3. Салбар хорооны хуралдаанаар хэлэлцсэн асуудлыг зөвшилцөх зарчмаар шийдвэрлэнэ.

1.4. Салбар хороо нь албан бичиг, тогтоолын хэвлэмэл хуудас, тэмдэг хэрэглэж болно.

1.5. Салбар хороо нь ажлын онцлог, шаардлагыг харгалзан хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн тодорхой асуудлаар ажлын хэсэг байгуулан ажиллуулж болно.

1.6. Салбар хороо, түүний гишүүд бие дааж, хараат бусаар ажиллах бөгөөд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 13.2-т заасан нийгмийн түншлэлийн зарчмыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгоно.

Хоёр. Салбар хорооны удирдлага, бүрэлдэхүүн, санхүүжилт

2.1. Салбар хороо нь тухайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын, ажилтны болон ажил олгогчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах салбарын байгууллагын тэнцүү тооны төлөөллөөс бүрдэх бөгөөд тухайн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний дэргэд ажиллуулна.

2.2. Салбар хорооны бүрэлдэхүүн нь 9-өөс доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй байхаар талуудын саналыг үндэслэн тухайн салбарын асуудал эрхэлсэн сайдын

тушаалаар батална. Салбар хорооны дарга нь Төрийн нарийн бичгийн дарга, салбар хорооны нарийн бичгийн дарга нь салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын холбогдох ажилтан тус тус байна. Салбар хорооны дэд даргыг гурван тал зөвшилцөж, ажилтны болон ажил олгогчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах байгууллагын төлөөлөгчөөс гурван жилийн хугацаагаар ээлжлэн томилно.

2.3. Салбар хорооны үйл ажиллагааны зардлыг тухайн салбарын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний жил бүрийн төсвийн багцад тусган санхүүжүүлнэ.

2.4. Салбар хороо нь Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн Үндэсний хорооноос мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг авч, үйл ажиллагаагаа жил бүр тайлагнана.

Гурав. Салбар хорооны чиг үүрэг

3.1. Салбар хороо нь дор дурдсан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.1.1. салбарын бодлого, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох санал гаргах, хууль тогтоомжийг сурталчлах, түүнийг хэрэгжүүлэхээр зөвлөлдөх;

3.1.2. нийгмийн хоёр болон гурван талт түншлэлийг хөгжүүлэх, салбарын хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудлаар талуудын ашиг сонирхлыг уялдуулах;

3.1.3. үндсэн зорилгоо хэрэгжүүлэх хүрээнд бодлогын асуудлаар нийгмийн түншлэлийн гурван талт хамтарсан мэдэгдэл, зөвлөмж, удирдамж, аргачлал гаргах;

3.1.4. Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт салбар, салбар дундын хэлэлцээрийн биелэлтэд хяналт тавих, хамтын хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөтэй ажиллаж, биелэлтийг жил бүр оролцогч талуудад мэдээлэх;

3.1.5. хорооны бүрэн эрхийн асуудлаар мэргэжилтэн, шинжээч ажиллуулах, төрийн болон төрийн бус байгууллагаас шаардлагатай мэдээлэл, тайлбар, лавлагааг гаргуулж авах, холбогдох байгууллагын төлөөлөгчдийг урьж салбар хорооны хуралдаанд оролцуулах;

3.1.6. салбарын ажилтны хөдөлмөр эрхлэлтийн нөхцөл байдал, хөдөлмөр зохион байгуулалт, хөдөлмөрийн норм, норматив, тариф, цалин хөлсний асуудлуудын талаар болон шаардлагатай бусад мэдээлэл, баримт бичгийг хууль тогтоомжоор зөвшөөрсөн хэмжээнд гаргаж өгөх, солилцох;

3.1.7. хууль тогтоомжид заасан бусад.

Дөрөв. Салбар хорооны хуралдаан

4.1. Салбар хорооны үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байх бөгөөд улирал тутам хуралдана. Хуралдааныг нийт гишүүдийн болон тал тус бүрийг төлөөлөх

гишүүдийн гуравны хоёроос доошгүй хувь оролцсон тохиолдолд хуралдуулна. Салбар хорооны хуралдаанд талууд төлөөлөгчөө бүрэн оролцуулах үүрэг хүлээнэ.

4.2. Салбар хороо нь улиралд нэгээс доошгүй удаа хуралдана. Хуралдааныг салбар хорооны дарга хуралдуулах бөгөөд шаардлагатай үед аль нэг талын санаачилгаар хуралдаан зарлаж болно.

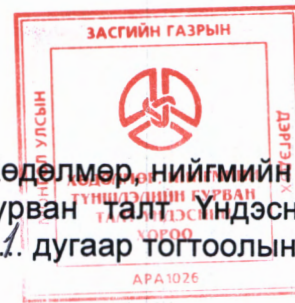
4.3. Салбар хорооны хуралдааны хэлэлцэх асуудалтай холбогдуулан талууд харилцан тохиролцсоноор хөндлөнгийн шинжээч, зөвлөх, мэргэжилтэн урьж оролцуулж болно.

4.4. Салбар хорооны хуралдаанаас гарах шийдвэрийг талууд зөвшилцөн батлах бөгөөд тэмдэглэл хөтөлнө.

4.5. Салбар хорооны хуралдааны шийдвэр тэмдэглэл, тогтоол хэлбэрээр гарна. Хуралдааны шийдвэрт салбар хорооны дарга гарын үсэг зурж, тэмдэг дарснаар баталгаажна.

-----oO-----

Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн
гурван талт Үндэсний хорооны
0.1 дугаар тогтоолын хавсралт 21

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ГУРВАН ТАЛТ ХОРООНЫ ДҮРЭМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Аймаг, нийслэлийн хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт хороо /цаашид “аймаг, нийслэлийн хороо” гэх/ нь нутгийн захиргааны байгууллага, ажилтан, ажил олгогчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах байгууллагын хооронд тухайн нутаг дэвсгэрийн хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудлаар талуудын ашиг сонирхлыг уялдуулах, бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлэхээр зөвлөлдөхөд үйл ажиллагаагаа чиглүүлнэ. Аймаг, нийслэлийн хороо нь тухай шатны Засаг даргын дэргэд ажиллана.

1.2. Аймаг, нийслэлийн хороо нь үйл ажиллагаандаа Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ, Засгийн газрын тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, бусад хууль тогтоомж, энэ дүрмийг удирдлага болгоно.

1.3. Аймаг, нийслэлийн хорооны хуралдаанаар хэлэлцсэн асуудлыг зөвшилцөх зарчмаар шийдвэрлэнэ.

1.4. Аймаг, нийслэлийн хороог Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн Үндэсний хороо мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллана.

1.5. Аймаг, нийслэлийн хороо, түүний гишүүд бие дааж, хараат бусаар ажиллах бөгөөд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 13.2-т заасан нийгмийн түншлэлийн зарчмыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгоно.

1.6. Аймаг, нийслэлийн хороо нь үйл ажиллагаагаа аймаг, нийслэлийн Засаг даргын зөвлөлийн хуралд жил бүр танилцуулж, тайлангаа Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн Үндэсний хороонд ирүүлж байна.

1.7. Аймаг, нийслэлийн хороо нь албан бичиг, тогтоолын хэвлэмэл хуудас, тэмдэг хэрэглэж болно.

Хоёр. Аймаг, нийслэлийн хорооны удирдлага, бүрэлдэхүүн, санхүүжилт

2.1. Ажилтан, ажил олгогчийн санаачилгаар аймаг, нийслэлийн хороог нутгийн захиргааны байгууллага, ажилтны болон ажил олгогчийн эрх хууль ёсны ашиг

сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах аймаг, нийслэлийн байгууллагын тэнцүү тооны төлөөлөлтэй байгуулна.

2.2. Аймаг, нийслэлийн хорооны бүрэлдэхүүнийг талуудын саналыг үндэслэн аймаг, нийслэлийн Засаг даргын захирамжаар батална. Аймаг, нийслэлийн хорооны дарга нь Засаг даргын орлогч байх бөгөөд 9-өөс доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй байна. Аймаг, нийслэлийн хорооны дэд даргыг гурван тал зөвшилцөж, ажилтны болон ажил олгогчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах байгууллагын төлөөлөгчөөс гурван жилийн хугацаагаар ээлжлэн томилно.

2.3. Аймаг, нийслэлийн хорооны ажлын албаны үүргийг хөдөлмөрийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага гүйцэтгэнэ.

2.4. Аймаг, нийслэлийн хорооны үйл ажиллагааны зардлыг жил бүр орон нутгийн төсөвт тусган тухайн шатны Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас баталж, Засаг дарга хяналт тавьж хэрэгжүүлнэ.

Гурав. Аймаг, нийслэлийн хорооны чиг үүрэг

3.1. Аймаг, нийслэлийн хороо нь дор дурдсан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.1.1. хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудлаар аймаг, нийслэлийн хэмжээнд хэрэгжих бодлого, хөтөлбөрт санал гаргах, түүнийг хэрэгжүүлэхээр зөвлөлдөх;

3.1.2. нийгмийн хоёр болон гурван талт түншлэлийг хөгжүүлэх, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудлаар талуудын ашиг сонирхлыг уялдуулах;

3.1.3. үндсэн зорилгоо хэрэгжүүлэх хүрээнд тогтоол, тэмдэглэл, нийгмийн түншлэлийн гурван талт хамтарсан мэдэгдэл, зөвлөмж гаргах;

3.1.4. Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт аймаг, нийслэлийн хэлэлцээрийн биелэлтэд хяналт тавих, хамтын хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөтэй ажиллаж, биелэлтийг жил бүр оролцогч талуудад мэдээлэх;

3.1.5. хорооны бүрэн эрхийн асуудлаар мэргэжилтэн, шинжээч ажиллуулах, төрийн болон төрийн бус байгууллагаас шаардлагатай мэдээлэл, тайлбар, лавлагааг гаргуулж авах, холбогдох байгууллагын төлөөлөгчдийг урьж аймаг, нийслэлийн хорооны хуралдаанд оролцуулах;

3.1.6. тухайн нутаг дэвсгэрт гарсан хөдөлмөрийн сонирхлын маргааныг хөдөлмөрийн арбитраар шийдвэрлэхээр хөдөлмөрийн арбитрыг байгуулж ажиллуулах;

3.1.7. хөдөлмөрийн хууль тогтоомжийг сурталчлах, хөдөлмөрийн маргаанаас урьдчилан сэргийлэх сургалт, сурталчилгааг орон нутагтаа зохион байгуулах;

3.1.8. хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт удирдлагыг орон нутагт хэрэгжүүлэх, холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллах;

3.1.9. хууль тогтоомжид заасан бусад.

Дөрөв. Аймаг, нийслэлийн хорооны хуралдаан

4.1. Аймаг, нийслэлийн хорооны үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байх бөгөөд улирал тутам хуралдана. Хуралдааныг нийт гишүүдийн болон тал тус бүрийг төлөөлөх гишүүдийн гуравны хоёроос доошгүй хувь оролцсон тохиолдолд хуралдуулна. Хуралдаанд талууд төлөөлөгчөө бүрэн оролцуулах үүрэг хүлээнэ.

4.2. Аймаг, нийслэлийн хороо нь улиралд нэгээс доошгүй удаа хуралдана. Хуралдааныг аймаг, нийслэлийн хорооны дарга хуралдуулах бөгөөд шаардлагатай үед аль нэг талын санаачилгаар хуралдаан зарлаж болно.

4.3. Аймаг, нийслэлийн хорооны хуралдааны хэлэлцэх асуудалтай холбогдуулан талууд харилцан тохиролцооноор хөндлөнгийн шинжээч, зөвлөх, мэргэжилтэн урьж оролцуулж болно.

4.4. Аймаг, нийслэлийн хорооны хурлаас гарах шийдвэрийг талууд зөвшилцөн батлах бөгөөд тэмдэглэл хөтөлнө.

4.5. Аймаг, нийслэлийн хорооны хуралдааны шийдвэрийг тэмдэглэл, тогтоол хэлбэрээр гаргана. Хуралдааны шийдвэрт аймаг, нийслэлийн хорооны дарга гарын үсэг зурж, тэмдэг дарснаар баталгаажна.

-----oO-----

